

## IZBORNA NASTAVA

Izborna je nastava dio nastavnoga plana opće gimnazije i ostvaruje se od drugoga razreda s dva sata nastave tjedno. Tijekom gimnazijske izobrazbe učenici mogu izabrati jedan, dva ili tri izborna programa, što ovisi o broju sati koji je predviđen za ostvarivanje programa, a to znači da izborni programi mogu biti jednogodišnji, dvogodišnji i trogodišnji.

Izborni programi osiguravaju učenicima šire i dublje znanje u pojedinima nastavnim predmetima ili granama znanosti. Da bi se učenici, po svojim interesima i sklonostima, mogli odlučiti za određeni izborni program, potrebno ih je prethodno upoznati sa sadržajima i duljinom trajanja ponudena programa.

Zadaci su izbornih programa širenje i produbljivanje znanja u pojedinima nastavnim područjima obveznih nastavnih predmeta ili stjecanje novih znanja iz nekih područja znanosti, koja nisu zastupljena u obveznom dijelu nastavnoga plana i programa.

Obvezni i izborni programi zajedno osiguravaju potrebitu osnovicu za daljnju izobrazbu na višim i visokim školama te fakultetima.

Predloženi programi su, glede sadržaja i obrade izabranih nastavnih sadržaja, na razini srednjoškolske izobrazbe. Oni nisu konačni, jedini i nepromjenjivi, već naprotiv, želja je, među ostalim, da budu modelom i poticajem za izradbu novih izbornih programa, koji će prihvaćati i zadovoljavati široku lepezu interesa naših učenika, uključenih u gimnazijsko obrazovanje.

Iako svaki učenik u načelu može i ima pravo izabrati i ostvariti bilo koji predloženi izborni program, škola će ponuditi one programe što ih može ostvariti, s obzirom na svoje kadrovske i materijalne mogućnosti.

Izborne programe, koji se već ostvaruju u školama i za koje postoji suglasnost Zavoda za školstvo, treba završiti po postojećemu planu.

Predložene izborne programe za opću gimnaziju mogu ponuditi i druge vrste gimnazija u sklopu fakultativne nastave.

## STRANI JEZICI

Izborni program stranoga jezika predviđen je za učenike koji žele produbiti i usavršiti znanja i vještine stranoga jezika, što ga već uče kao prvi ili drugi strani jezik u sklopu obveznih programa. Zato se programski ustroj proširuje samo u sklopu tematskih sadržaja s odgovarajućim leksičkim materijalom. Produbljuju se obrade komunikacijskih situacija povezano s općim jezikom i usavršavaju jezične vještine u usmenoj i pismenoj komunikaciji.

Pristup je, kao i u obveznom programu, spoznajno-komunikacijski, multimedijski i višedisciplinarni.

Među metodama i oblicima rada izdvajaju se oni što potiču samostalnost i stvaralaštvo učenika. Pretpostavke za takav rad su individualni pristup i interakcijski odnosi unutar skupine.

U sklopu izbornoga programa, učenici se mogu odlučiti za početno učenje novoga stranog jezika.

### TEMATSKI SADRŽAJI

Budući da učenik nije obvezan opredijeliti se svake godine za strani jezik u sklopu izbornoga programa, osim ako se ne radi o novom stranom jeziku (početnom učenju), tematski sadržaji su zaokružene cjeline za svaku nastavnu godinu. Teme se usklađuju s interesima i željama, odnosno potrebama učenika. Obrada svake teme podrazumijeva i potrebite usporedbe u odnosu na našu zemlju.

Teme mogu biti sljedeće:

#### 1) Zemlje, ljudi, običaji:

- različite zemlje (govorno područje jednoga jezika),
- važni događaji i važne osobe određenoga govornog područja,
- slobodno vrijeme, putovanja, prometala,
- šport i rekreacija,
- darovi zemlje (karakteristični proizvodi nekih zemalja određenoga govornog područja),
- kulturno-povijesne znamenitosti.

#### 2) Književnost, scenska, filmska, likovna i glazbena umjetnost:

- odlomci iz djela ili kraća djela suvremene književnosti određenoga govornog područja,
- kazalište i glumci,
- likovna ostvarenja i stvaratelji,
- glazba mladih,
- strip - umjetnost riječi slike,
- film - tehnologija i umjetnost, filmske zvijezde, nagrade.

#### 3) Život i društvo

- uljepšavanje života (profesionalna i narodna arhitektura, čuvanje životnoga okoliša i sl.),
- društveni običaji, obiteljske veze,
- društvene igre, poslovice, izreke, legende,
- znanstveno-popularni članci.

#### 4) Znanost i tehnologija u svakodnevnom životu:

- suvremeni mediji (od informacije do umjetničkoga stvaralaštva),
- novine i časopisi,
- radio - tehnika i glazba,
- televizija - od studija do satelitskoga programa (u ove teme uključuju se i primjeri iz znanstvene fantastike),
- suvremeni glazbeni instrumenti i prenositelji zvuka (od gramofonske ploče do zvučne linije),
- znanstveno-tehnička revolucija, znanstvena fantastika i futurologija.

U izornoj nastavi rabe se priručnici i rječnici općega znanja stranoga jezika. Dodatni izvori su izvorni materijali na odgovarajućem stranom jeziku, koji uključuju sve medije - nositelje informacija - od pisane riječi do računalskih programa.

Ako učenici u sklopu izborne nastave biraju novi strani jezik, obvezni su ga učiti sve tri godine, a primjenjuju se nastavni programi i nastavni materijali za početno učenje stranih jezika u gimnazijama.